

REPUBLIKA SRBIJA
MINISTARSTVO FINANSIJA
UPRAVA CARINA
01/3 broj D-19275/1
19.10.2007. godine
BEOGRAD

CARINARNICI
(n/r upravniku carinarnice)

SVIM

Predmet: Primena Sporazuma o slobodnoj trgovini
u centralnoj Evropi (CEFTA 2006)

Dana 19. decembra 2006. godine u Bukureštu je potpisan Sporazum o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi (CEFTA 2006) (u daljem tekstu: Sporazum). U skladu sa predviđenom procedurom i dinamikom ratifikacije, počev od 26.07.2007. godine Sporazum je stupio na snagu za sledeće potpisnice: Albanija, Crna Gora, Makedonija, Moldavija i UNMIK (teritorija Kosova i Metohije). Naknadno je i Hrvatska dostavila ratifikacione instrumente, tako da se počev od 23.08.2007. godine i ona uključila u primenu Sporazuma.

Usvajanjem Zakona o ratifikaciji Sporazuma o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi ("Službeni glasnik Republike Srbije" br. 88/2007) stekli su se uslovi za početak primene Sporazuma od strane Republike Srbije, za koju će Sporazum stupiti na snagu tridesetog dana od dana deponovanja njenih instrumenata ratifikacije.

U skladu sa propisanom procedurom, Republika Srbija počće da primenjuje Sporazum počev od 24.10.2007. godine.

Danom stupanja na snagu Sporazuma **prestaće da važe** bilateralni sporazumi o slobodnoj trgovini sa Albanijom, Hrvatskom, Makedonijom i Moldavijom.

Sporazum o slobodnoj trgovini između Savezne vlade Savezne Republike Jugoslavije i Bosne i Hercegovine ("Službeni list SRJ - Međunarodni ugovori, br. 4/2002") **primenjivaće se i dalje**, sve dok Sporazum (CEFTA 2006) ne stupi na snagu i za Bosnu i Hercegovinu.

O procedurama i postupku sa robom u prometu sa Crnom Gorom i Kosovom, sa aspekta Sporazuma (CEFTA 2006), carinarnice će biti novim aktom naknadno obavestene.

U cilju pravilne i jednoobrazne primene odredaba Sporazuma Uprava carina daje sledeće objašnjenje.

1. TRGOVINSKI DEO SPORAZUMA

Značajan deo Sporazuma odnosi se na trgovinu robama. Posebno je važno naglasiti da se Sporazum odnosi isključivo na trgovinu između Strana ugovornica CEFTA 2006. Između ostalog to znači da se, bez obzira na mogućnost kumulacije porekla sa trećim zemljama ili teritorijama, pravila o poreklu robe definisana u Aneksu 4 uz Sporazum primenjuju isključivo na proizvode koji se izvoze iz jedne Strane ugovornice u drugu Stranu ugovornicu CEFTA 2006.

2. PRAVILA O POREKLU ROBE

Pravila o poreklu robe sadržana su u Aneksu 4 uz Sporazum ("Protokol o definiciji pojma proizvodi sa poreklom i metodama administrativne saradnje", u daljem tekstu: Protokol). Ona su bazirana na pan-evropskim pravilima o poreklu robe, koja su se primenjivala i u bilateralnim sporazumima o slobodnoj trgovini sa zemljama u okruženju.

3. STRUKTURA PROTOKOLA

Protokol sadrži osnovni tekst, u kojem je 40 članova grupisano u 7 glava, kao i 4 priloga:

Glava I OPŠTE ODREDBE

- Član 1. Definicije

Glava II DEFINICIJA POJMA "PROIZVODI SA POREKLOM"

- Član 2. Opšti uslovi
- Član 3. CEFTA kumulacija porekla
- Član 4 Kumulacija porekla u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja
- Član 5. Potpuno dobijeni proizvodi
- Član 6. Dovoljno obrađeni ili prerađeni proizvodi
- Član 7. Nedovoljni postupci obrade ili prerade
- Član 8. Kvalifikaciona jedinica
- Član 9. Pribor, rezervni delovi i alati
- Član 10. Setovi
- Član 11. Neutralni elementi

Glava III TERITORIJALNI USLOVI

- Član 12. Načelo teritorijalnosti
- Član 13. Direktni transport
- Član 14. Izložbe

Glava IV POVRAĆAJ ILI OSLOBODENJA

- Član 15. Zabrana povraćaja ili oslobođenja od carine

Glava V DOKAZ O POREKLU

- Član 16. Opšti uslovi
- Član 17. Postupak izdavanja uverenja o kretanju robe EUR.1
- Član 18. Naknadno izdavanje uverenja o kretanju robe EUR.1
- Član 19. Izdavanje duplikata uverenja o kretanju robe EUR.1
- Član 20. Izdavanje uverenja o kretanju robe EUR.1 na osnovu izdatog ili prethodno popunjenog dokaza o poreklu
- Član 21. Odvojeno knjigovodstveno iskazivanje
- Član 22. Uslovi za sačinjavanje izjave na fakturi
- Član 23. Ovlašćeni izvoznik
- Član 24. Važnost dokaza o poreklu
- Član 25. Podnošenje dokaza o poreklu
- Član 26. Sukcesivni uvoz
- Član 27. Izuzeća od dokazivanja porekla
- Član 28. Prateći dokumenti
- Član 29. Čuvanje dokaza o poreklu i prateće dokumentacije
- Član 30. Neslaganje i formalne greške
- Član 31. Iznosi izraženi u evrima

Glava VI METODI ADMINISTRATIVNE SARADNJE

- Član 32. Međusobna pomoć
- Član 33. Provera dokaza o poreklu
- Član 34. Rešavanje sporova
- Član 35. Kazne
- Član 36. Slobodne zone

Glava VII ZAVRŠNE ODREDBE

- Član 37. Prelazne odredbe za robu u provozu ili u skladištu
- Član 38. Izmene protokola
- Član 39. Potkomitet za carinska pitanja
- Član 40. Prilozi I - IV

Lista priloga

- Prilog I: Uvodne napomene uz Listu u Prilogu II
- Prilog II: Lista obrade ili prerade koju treba izvršiti na materijalima bez porekla kako bi prerađeni proizvod mogao da stekne status proizvoda sa poreklom
- Prilog III: Obrasci uverenja o kretanju robe EUR.1 i zahteva za izdavanje uverenja o kretanju robe EUR.1
- Prilog IV: Tekst izjave na fakturi

Svaka glava u protokolu sadrži određen broj članova, od kojih svaki definiše određen aspekt Protokola. Oni predstavljaju pravni osnov na kojem se zasniva sistem porekla robe koji je u ovom momentu na snazi u okviru tzv. pan-evropske kumulativne zone.

4. STICANJE SRPSKOG POREKLA

Proizvod stiče poreklo Srbije ukoliko je u potpunosti dobijen u Srbiji (član 2(a)) ili je dovoljno obrađen ili prerađen u Srbiji (član 2(b)).

Potpuno dobijeni proizvodi iz člana 2(a) taksativno su nabrojani u članu 5. Protokola.

Dovoljno obrađenim ili prerađenim proizvodima, pomenutim u članu 2(b), smatraju se proizvodi koji ispunjavaju uslove iz člana 6. Protokola. Radi se o proizvodima koji nisu u potpunosti dobijeni, ali ispunjavaju uslove iz Liste obrade ili prerade (Prilog II Protokola).

5. KUMULACIJA POREKLA

Čl. 3. i 4. Protokola regulišu pitanje kumulacije porekla. Obzirom na činjenicu da Republika Srbija nema potpisan Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom, član 4. Protokola neće se primenjivati danom stupanja na snagu Sporazuma.

5.1 Značenje izraza “kumulacija porekla”

Kumulacija porekla znači da se proizvodi poreklom iz bilo koje zemlje ili teritorije sa kojom je moguća kumulacija porekla (u daljem tekstu: “partneri”) mogu smatrati **proizvodima sa poreklom**.

Izraz “partneri” nema nikakvo pravno značenje i koristi se samo u svrhu jednostavnijeg prezentiranja odredbi Protokola u ovom aktu.

5.2 Zemlje ili teritorije sa kojima je moguća kumulacija porekla (“partneri”)

Danom stupanja na snagu Sporazuma, zemljama ili teritorijama “partnerima”, u smislu Protokola, **smatraće se**:

- Albanija;
- Crna Gora;
- Hrvatska;
- Makedonija;
- Moldavija; i
- UNMIK (Kosovo i Metohija).

Sa navedenim stranama ugovornicama Republika Srbija može da primenjuje dijagonalnu kumulaciju porekla.

5.3 Zemlje ili teritorije sa kojima nije moguća kumulacija porekla

Član 3. stav 2. Protokola predviđa mogućnost dijagonalne kumulacije porekla sa Evropskom zajednicom, Norveškom, Švajcarskom i Turskom, međutim oni se danom stupanja na snagu Sporazuma **neće smatrati “partnerima”**, obzirom da Republika Srbija sa navedenim zemljama, odnosno teritorijama nema potpisane sporazume o slobodnoj trgovini (što je osnovni uslov iz člana 3. stav 5. Protokola).

Dakle, u odnosu na Republiku Srbiju, **dijagonalna kumulacija porekla sa navedenim zemljama, odnosno teritorijama nije moguća**. Ovo uključuje i Bosnu i Hercegovinu, sve dok i za ovu Stranu ugovornicu CEFTA 2006 Sporazum ne stupi na snagu, o čemu će carinarnice biti blagovremeno obavestene.

Ukoliko se u postupku uvoznog carinjenja, u cilju primene preferencijala, carinskim organima Republike Srbije priloži dokaz o poreklu u kojem je naznačeno da je primenjena kumulacija porekla sa nekom zemljom ili teritorijom navedenom u prethodna dva stava, takav dokaz o poreklu neće biti prihvaćen, a carinjenje može da se izvrši bez primene preferencijala.

6. POSTUPAK UTVRĐIVANJA PREFERENCIJALNOG POREKLA ROBE U REPUBLICI SRBIJI

Postupak utvrđivanja preferencijalnog porekla proizvoda, koja se izvoze u neku drugu Stranu ugovornicu CEFTA 2006, predstavlja proceduru koja u obzir uzima odredbe čl. 1-11. Protokola, kao i Priloge I i II uz Protokol.

Postupak utvrđivanja preferencijalnog porekla proizvoda koji se izvozi iz Republike Srbije šematski je prikazan dijagramom toka (Prilog 1 uz ovaj akt).

NAPOMENA:

Prilikom korišćenja šematskog prikaza postupka utvrđivanja preferencijalnog porekla proizvoda, obavezno je uzeti u obzir “Napomene uz šemu” odštampane na poledini.

**PRILIKOM UTVRĐIVANJA POREKLA PROIZVODA KOJI SE
IZ REPUBLIKE SRBIJE IZVOZE U DRUGE STRANE
UGOVORNICE CEFTA 2006, CARINSKI SLUŽBENICI DUŽNI
SU DA PRIMENJUJU METODOLOGIJU DATU U PRILOŽENOJ
ŠEMI.**

Skreće se pažnja carinarnicama da je striktno poštovanje redosleda datog u priloženom šematskom prikazu od posebne važnosti za ispravno utvrđivanje porekla robe.

6.1 Rezultat postupka utvrđivanja porekla robe

Kao rezultat sprovedenog postupka utvrđivanja porekla proizvoda koji se iz Republike Srbije izvozi u neku drugu Stranu ugovornicu CEFTA 2006, mogući su sledeće situacije:

- a) proizvod ima poreklo Srbije;
- b) proizvod ima poreklo nekog od “partnera”;
- v) proizvod je bez porekla.

Važno je uočiti da u odnosu na pravila o poreklu sadržana u sada važećim bilateralnim sporazumima o slobodnoj trgovini, postoji važna razlika: proizvod koji se izvozi iz Republike Srbije **može imati** poreklo neke zemlje ili teritorije sa kojom je moguća kumulacija porekla (ovo je moguće zahvaljujući primeni dijagonalne kumulacije porekla).

6.2 Proizvodi koji prilikom izvoza imaju poreklo Srbije

U skladu sa odredbama Protokola, prilikom izvoza iz Republike Srbije u neku drugu Stranu ugovornicu CEFTA 2006, proizvod može imati poreklo Srbije ukoliko je:

- a) u potpunosti dobijen (član 5. Protokola);
- b) dovoljno obrađen ili prerađen (član 6. Protokola), tj. **ispunjava uslove iz Liste obrade ili prerade** (Prilog II Protokola), pri čemu:
 - 1) obrade ili prerade izvršene u Srbiji veće su od nedovoljnih postupaka obrade ili prerade (“minimalni postupci”), navedenih u čl. 7. Protokola; ili
 - 2) u Srbiji su na proizvodu izvršene samo operacije koje se smatraju nedovoljnim postupcima obrade ili prerade (“minimalni postupci”), navedeni u čl. 7. Protokola, a vrednost dodata u Srbiji **premašuje** vrednost korišćenih materijala sa poreklom bilo kog drugog “partnera” (član 3. stav 3. Protokola).

6.3 Proizvodi koji prilikom izvoza imaju poreklo “partnera”

U skladu sa odredbama Protokola, prilikom izvoza iz Republike Srbije u neku drugu Stranu ugovornicu CEFTA 2006, proizvod može imati poreklo nekog od “partnera” ukoliko:

- a) proizvod sa poreklom nekog od “partnera”, na kojem u Srbiji nije vršena nikakva obrada ili prerada zadržava svoje poreklo (član 3. stav 4. Protokola); ili
- b) **proizvod ispunjava uslove iz Liste obrade ili prerade** (Prilog II Protokola), pri čemu operacije izvršene na proizvodu u Srbiji **ne premašuju** nedovoljne postupke obrade ili prerade (“minimalne operacije”), navedene u čl. 7. Protokola, a vrednost dodata u Srbiji **ne premašuje** vrednost korišćenih materijala sa poreklom bilo kog drugog “partnera” (član 3. stav 3. Protokola).

Za proizvode koji prilikom izvoza imaju poreklo “partnera” **moguće je izdavanje, odnosno sačinjavanje dokaza o poreklu**, ukoliko su ispunjeni ostali uslovi iz Protokola.

Posebno se skreće pažnja carinarnicama da su prilikom izvoza proizvoda koji zadržavaju poreklo nekog od “partnera” (slučaj opisan pod a) u prethodnom

pasusu) dužne da nesporno utvrde poreklo robe, kako bi se izbegla moguća izigravanja.

7. DOKAZI O POREKLU

CEFTA 2006 predviđa dve vrste dokaza o poreklu: uverenje o kretanju robe EUR.1 i izjavu na fakturi. Oba dokumenta mogu se koristiti kao dokaz o poreklu, a odgovarajuće odredbe Protokola definišu kriterijume za upotrebu svakog od njih.

7.1 Uverenje o kretanju robe EUR.1

U odnosu na certifikate EUR.1 koji se sada koriste u okviru bilateralnih sporazuma o slobodnoj trgovini sa zemljama u okruženju, uverenje o kretanju robe EUR.1 predviđeno za CEFTA 2006 razlikuje se po tome što se u Rubrici 7 (Napomene) obavezno unosi naznaka na engleskom jeziku o tome da li je primenjena kumulacija porekla, a ako jeste sa kim.

CUMULATION APPLIED WITH (ime zemlje(alja) ili teritorije(a))

NO CUMULATION APPLIED

Unošenje ove napomene je obavezno.

Ukoliko rubrika 7 uverenja o kretanju robe EUR.1 nije na odgovarajući način popunjena, carinski organi postupiće na sledeći način:

- a) Prilikom izvoza odbiće overu certifikata;
- b) Prilikom uvoza odbiće prihvatanje certifikata, a time i primenu povlastice. Pri tome, na obrazac certifikata stavlja se napomena: "CERTIFIKAT NIJE PRIHVACEN IZ TEHNIČKIH RAZLOGA (obavezno navesti razloge)", koja se overava potpisom ovlašćenog carinskog službenika i pečatom. Originalni certifikat biće vraćen uvozniku (kako bi se njegovom dobavljaču - izvozniku omogućilo eventualno pribavljanje naknadno izdatog certifikata), a fotokopija certifikata sa unetom napomenom i overom biće odložena uz uvoznju dokumentaciju. Jedan primerak fotokopije odbijenog certifikata biće dostavljen Upravi carina - Odeljenju za poreklo robe.

7.2 Izjava na fakturi

Članom 22. Protokola definisani su uslovi za sačinjavanje izjave na fakturi, kao i osnovni elementi koje ona mora da sadržava.

Tekst izjave na fakturi mora da odgovara onome koji je dat u Prilogu IV Protokola i može da bude u bilo kojoj jezičnoj verziji datoj u navedenom prilogu.

Izjava na fakturi mora da sadrži i sledeću napomenu:

- ukoliko je poreklo stečeno primenom kumulacije sa materijalima poreklom iz Strane ugovornice, iz Evropske zajednice ili iz jedne od zemalja navedenih u članu 3:

CUMULATION APPLIED WITH (ime zemlje(alja) ili teritorije(a))

- ukoliko je poreklo stečeno bez primene kumulacije sa materijalima poreklom iz Strane ugovornice ili iz drugih zemalja navedenih u članu 3:

NO CUMULATION APPLIED

Pored samog teksta u kojem se navodi poreklo proizvoda, izjava na fakturi **obavezno mora da sadrži napomenu** iz koje se vidi da li je za sticanje porekla korišćena kumulacija. Ukoliko je korišćena kumulacija porekla, obavezno se navodi **ime zemlje ili teritorije** (odnosno, zemalja ili teritorija, ukoliko ih je više) **sa kojima je primenjena kumulacija porekla.**

Napomena o kumulaciji porekla obavezno se upisuje na engleskom jeziku, bez obzira na to koja jezička verzija je korišćena za sačinjavanje samog teksta izjave na fakturi.

Izjava na fakturi predviđa i sledeće podatke:

.....
(Mesto i datum)

.....
(Potpis izvoznika, dodatno mora biti čitko navedeno ime lica koje je izjavu potpisalo)

Podaci o mestu i datumu mogu se ispustiti ako su sadržani u samom dokumentu na kome je data izjava na fakturi.

Takođe, u slučajevima kada se ne zahteva potpis izvoznika, izuzeće potpisa se takođe odnosi na navođenje imena potpisnika. U skladu sa članom 22. stav 6, **ovlašćeni izvoznik ne mora potpisivati takve izjave pod uslovom da se pred carinskim organima Strane ugovornice - izvoznice pismeno obaveže da preuzima punu odgovornost za svaku izjavu na fakturi koja ga identifikuje, kao da ju je sam svojeručno potpisao.** Dakle, u slučaju ovlašćenog izvoznika, u zavisnosti od toga da li je carinskim organima pružio pismenu obavezu ili ne, proizaći će i njegova obaveza u vezi potpisivanja i navođenja imena lica koje je izjavu potpisalo.

U postupku carinjenja, u pogledu prihvatanja, odnosno neprihvatanja izjava na fakturi, na odgovarajući način primenjuju se odredbe koje važe i za certifikat EUR.1 (videti tačku 1. u prethodnom tekstu).

8. DIREKTNI TRANSPORT

Pored utvrđene činjenice o poreklu robe, za izdavanje, odnosno prihvatanje dokaza o poreklu u cilju primene preferencijala nužno je da bude ispunjen uslov direktnog transporta.

U tom cilju, carinarnice, odnosno carinske ispostave dužne su da dosledno primenjuju odredbe člana 13. Protokola.

9. ZABRANA POVRAĆAJA ILI OSLOBOĐENJA OD CARINE

Pojam “povraćaj” iz člana 15. Protokola odnosi se na odustajanje od prava na oslobođenje ili na povraćaj dažbina za materijale bez porekla, korišćene u izradi finalnog proizvoda za koji se izdaje dokaz o poreklu.

Osnovna svrha člana 15. jeste da onemogući povraćaj ili oslobođenje od plaćanja carine za bilo koji materijal bez porekla koji je korišćen u izradi finalnog proizvoda sa poreklom. Na materijale bez porekla moraju da budu plaćene sve uvozne dažbine i ni u kom slučaju ne mogu da budu vraćene. Na zahtev carinskih organa ova činjenica mora da bude dokazana.

U cilju doslednog sprovođenja odredbi člana 15, prilikom izvoznog carinjenja pošiljki koje prati dokaz o poreklu, od izvoznika će biti zatraženo prilaganje izjave da su na **materijale bez porekla** korišćene u izradi finalnog proizvoda koje prati dokaz o poreklu plaćeni carina i druge uvozne dažbine. Ukoliko su korišćeni **materijali bez porekla** koji su ranije bili uvezeni kroz postupak aktivnog oplemenjivanja uz sistem odlaganja, o tome će od izvoznika biti zatraženo prilaganje dokaza.

Ukoliko se prilikom izvoznog carinjenja nesporno utvrdi da nisu ispunjeni uslovi iz člana 15. Protokola, carinski organi neće dozvoliti da pošiljku prati dokaz o poreklu, osim ako izvoznik dostavi dokaze da je na korišćene materijale bez porekla plaćena carina.

10. IZVOZ UZ IZDAVANJE CERTIFIKATA EUR.1 ILI UZ SAČINJAVANJE IZJAVE NA FAKTURI

10.1 Izvoz sa certifikatom EUR.1

Uverenje o kretanju robe EUR.1 može se overiti samo ukoliko su ispunjeni svi sledeći uslovi:

- 1) da se radi o proizvodima koji imaju preferencijalno poreklo Republike Srbije ili nekog od partnera, u skladu sa odredbama Protokola,
- 2) da je ispunjen uslov direktne isporuke,
- 3) da su na materijale bez porekla koji su korišćeni u izradi finalnog proizvoda plaćeni carina i druge uvozne dažbine,
- 4) da je set obrazaca uverenja EUR.1 popunjen na korektan način, pri čemu posebnu pažnju treba obratiti na rubrike “Navodim okolnosti na osnovu kojih

roba ispunjava te uslove” (“Specify as follows the circumstances which have enabled these goods to meet above conditions”) i “Podnosim sledeća dokazna dokumenta” (“Submitt the following supporting documents”) u deklaraciji izvoznika, i

5) da su uz zahtev za izdavanje sertifikata EUR.1 priložena sva dokumenta potrebna za dokazivanje preferencijalnog porekla.

Skreće se pažnja carinarnicama da se prilikom izvoza proizvoda u Strane ugovornice CEFTA 2006 uz izdavanje sertifikata EUR.1 mogu koristiti samo obrasci koje, za izdavača JP Službeni list SRJ iz Beograda, štampa Zavod za izradu novčanica i kovanog novca iz Beograda i koji na poledini svakog primerka (original, zahtev i kopija) u setu obrasca EUR.1 (pored podataka o izdavaču i štamparu) imaju napomenu “Na osnovu ovlašćenja direktora Uprave carina Srbije, br. D-18322/1 od 12.10.2007. godine” (Prilog 2 uz ovaj akt).

Popunjavanje rubrike 2 sertifikata EUR.1

U rubriku 2 sertifikata EUR.1 upisuje se “CEFTA”.

Popunjavanje rubrike 7 sertifikata EUR.1

Rubrika 7 obavezno se popunjava. Rubriku 7 dužan je da popuni izvoznik.

Popunjavanje rubrike 4 sertifikata EUR.1

U rubriku 4 upisuje se “Srbija” ili, u slučajevima iz čl. 3. st. 3. i 4, naziv druge odgovarajuće zemlje ili teritorije.

Popunjavanje rubrike 11 sertifikata EUR.1

U rubriku 11 sertifikata EUR.1 **obavezno se upisuju** vrsta, broj i datum deklaracije po kojoj je izvršeno izvozno carinjenje, šifra i naziv carinske ispostave iz Kodeksa šifara, podatak o zemlji koja je izdala sertifikat (Srbija), kao i datum i mesto izdavanja sertifikata. Takođe u rubrici 11 mora da stoji potpis i faksimil carinskog službenika koji je izvršio pregled robe navedene u rubrici 8 sertifikata EUR.1, kao i otisak pečata koji se koristi za overu.

Pečati za overavanje sertifikata EUR.1

Uverenja o kretanju robe EUR.1 prilikom izvoza u Strane ugovornice CEFTA 2006 **overavaju se posebnim pečatom Uprave carina Srbije**, koji može da se koristi **samo** za svrhe overe uverenja o poreklu. Svaka carinska ispostava koja je ovlašćena za izdavanje uverenja zadužena je sa jednim pečatom namenjenim za te svrhe.

Za ispravnu primenu i upotrebu pečata odgovorni su šefovi nadležnih carinskih ispostava, odnosno vođe smena.

10.2 Izvoz uz prilaganje izjave na fakturi

Obzirom na mogućnost izigravanja odredbi Sporazuma, u slučajevima kada se izvoze proizvodi uz prilaganje izjave na fakturi, carinska ispostava na odgovarajući način primeniće odredbe pod 1), 2), 3) i 5) stava 1. ove tačke.

11. PRIMENA PRELAZNIH ODREDBI

Počev od 24.10.2007. godine, u skladu sa odredbama člana 37. Protokola, carinska ispostava neće izdavati niti prihvatati dokaze o poreklu koji nisu u skladu sa odredbama Protokola o poreklu uz Sporazum (CEFTA 2006).

Izuzetak su proizvodi koji udovoljavaju uslovima ovog Protokola i koji su na dan stupanja na snagu ovog Protokola (24.10.2007) na putu ili privremeno smešteni u nekoj od Strana ugovornica u carinskim skladištima ili slobodnim zonama, pod uslovom da se, u roku od četiri meseca od tog datuma, carinskoj službi Strane ugovornice - uvoznice podnese uverenje o kretanju robe EUR.1 izdato od strane carinskih organa Strane ugovornice - izvoznice u skladu sa odredbama bilateralnih sporazuma o slobodnoj trgovini, navedenih u Prilogu 2 uz ovaj Sporazum (sporazumi o slobodnoj trgovini koji danom stupanja na snagu CEFTA 2006 prestaju da važe), zajedno sa dokumentima koji potvrđuju da je roba transportovana direktno, u skladu sa članom 13. Protokola.

12. POPUNJAVANJE CARINSKE DEKLARACIJE

Sporazum o slobodnoj trgovini CEFTA, primenjuje se prilikom uvoza upisivanjem zakonskog osnova u rubriku 36 JCI, pri čemu su dažbine (iz rubrike 47 JCI) na koje se odnose neplaćanja označene šiframa 01-carina, 02-sezonska carina i 05-osebna dažbina na uvoz poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Prilikom uvoznog carinjenja robe kod koje je zemlja porekla iz rubrike 16 ili 34 JCI, zemlja sa kojom je na snazi Sporazum i za koju se podnosi dokaz o poreklu robe, može se primeniti Sporazum.

Moguće šifre iz rubrike 36 JCI:

Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi – CEFTA 2006 – roba poreklom iz Bosne i Hercegovine - roba na koju se ne naplaćuju dažbine, sva roba obuhvaćena glavama 1 do 97 Carinske tarife	BA00C
Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi – CEFTA 2006 – roba poreklom iz Makedonije - roba na koju se ne naplaćuju dažbine, sva roba obuhvaćena glavama 1 do 97 Carinske tarife	MK00C
Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi – CEFTA 2006 – roba poreklom iz Hrvatske - roba na koju se ne naplaćuju dažbine, industrijski proizvodi obuhvaćeni glavama 25 do 97 Carinske tarife osim proizvoda navedenih u Aneksu 1	HR01C
Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi – CEFTA 2006 – roba poreklom iz Hrvatske - roba na koju se ne naplaćuju dažbine,	HR11C

poljoprivredni proizvodi (obuhvaćeni glavama 1 do 24 Carinske tarife uključujući robu navedenu u Aneksu 1) za koje je u Aneksu 3.7 propisana stopa 0 (oslobođenje), dažbine 01, 02 i 05 ne naplaćuju se	
Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi – CEFTA 2006 – roba poreklom iz Hrvatske - poljoprivredni proizvodi (obuhvaćeni glavama 1 do 24 Carinske tarife uključujući robu navedenu u Aneksu 1) na koje se naplaćuju propisane dažbine 01 do ispunjenja kvote, roba na kvoti navedena u Aneksu 3.7, dažbine 02 i 05 ne naplaćuju se, (ispunjenjem kvote naplaćuju se dažbine 01, 02 i 05)	HR12C
Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi – CEFTA 2006 – roba poreklom iz Hrvatske – poljoprivredni proizvodi (obuhvaćeni glavama 1 do 24 Carinske tarife uključujući robu navedenu u Aneksu 1) na koje se naplaćuju propisane dažbine, roba iz Aneksa 3.7 sa propisanim stopom, dažbine 02 i 05 ne naplaćuju se (roba koja nije na kvoti)	HR13C
Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi – CEFTA 2006 – roba poreklom iz Moldavije - roba na koju se ne naplaćuju dažbine, industrijski proizvodi obuhvaćeni glavama 25 do 97 Carinske tarife osim proizvoda navedenih u Aneksu 1	MD01C
Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi – CEFTA 2006 – roba poreklom iz Moldavije - roba na koju se ne naplaćuju dažbine, poljoprivredni proizvodi (obuhvaćeni glavama 1 do 24 Carinske tarife uključujući robu navedenu u Aneksu 1) za koje je u Aneksu 3.7 propisana stopa 0 (oslobođenje), dažbine 01, 02 i 05 ne naplaćuju se	MD11C
Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi – CEFTA 2006 – roba poreklom iz Moldavije - poljoprivredni proizvodi (obuhvaćeni glavama 1 do 24 Carinske tarife uključujući robu navedenu u Aneksu 1) na koje se naplaćuju propisane dažbine 01 do ispunjenja kvote, roba na kvoti navedena u Aneksu 3.7, dažbine 02 i 05 ne naplaćuju se, (ispunjenjem kvote naplaćuju se dažbine 01, 02 i 05)	MD12C
Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi – CEFTA 2006 – roba poreklom iz Albanije - roba na koju se ne naplaćuju dažbine, industrijski proizvodi obuhvaćeni glavama 25 do 97 Carinske tarife osim proizvoda navedenih u Aneksu 1	AL01C
Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi – CEFTA 2006 – roba poreklom iz Albanije - roba na koju se ne naplaćuju dažbine, poljoprivredni proizvodi (obuhvaćeni glavama 1 do 24 Carinske tarife uključujući robu navedenu u Aneksu 1) za koje je u Aneksu 3.7 propisana stopa 0 (oslobođenje), dažbine 01, 02 i 05 ne naplaćuju se	AL11C
Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi – CEFTA 2006 – roba poreklom iz Albanije - poljoprivredni proizvodi (obuhvaćeni glavama 1 do 24 Carinske tarife uključujući robu navedenu u Aneksu 1) na koje se naplaćuju propisane dažbine 01 do ispunjenja kvote, roba na kvoti navedena u Aneksu 3.7, dažbine 02 i 05 ne naplaćuju se, (ispunjenjem kvote naplaćuju se dažbine 01, 02 i 05)	AL12C
Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi – CEFTA 2006 – roba poreklom iz Crne Gore - roba na koju se ne naplaćuju dažbine, sva roba obuhvaćena glavama 1 do 97 Carinske tarife	ME00C

Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi – CEFTA 2006 – roba poreklom iz AP Kosovo - roba na koju se ne naplaćuju dažbine, sva roba obuhvaćena glavama 1 do 97 Carinske tarife	XK00C
---	-------

Prilikom izvoznog carinjenja robe, a za koju se izdaje uverenje o poreklu, neophodno je da je zemlja odredišta iz rubrike 17 JCI jedna od zemalja sa kojom je na snazi Sporazum.

Radi primene Sporazuma, prilikom uvoza ili izvoza robe, u rubriku 44 JCI i u ISCS je neophodno uneti postojeću šifru uverenja, njen serijski broj i podatak da li je primenjena kumulacija ili ne. Sadržaj podataka iz rubrike 44/2 se odnosi samo na primenu Sporazuma CEFTA, dok za ostale slučajeve ne važi (npr. tekstil iz EU).

Opis	Šifra u 44/1	Sadržaj 44/2
Uverenje o poreklu robe EUR.1	U01	broj BK ili broj SK HH (gde su HH međ.oznake zemalja kumulacije)
Izjava izvoznika na fakturi	U03	broj BK ili broj SK HH (gde su HH međ.oznake zemalja kumulacije)
Izjava ovlašćenog izvoznika na fakturi	U04	broj BK ili broj SK HH (gde su HH međ.oznake zemalja kumulacije)

Napomena: **BK** – bez kumulacije, **SK** – sa kumulacijom

Npr. uverenje EUR.1 S0179926 izdato za robu Hrvatskog preferencijalnog porekla, koja je proizvedena kumulacijom robe-sirovina preferencijalnog porekla iz Makedonije i BiH, u rubriku 44 bi se unelo
(U01) (S0179926 SK MK BA)

Npr. izjava izvoznika na fakturi broj 650/2007 (gde je vrednost fakture manja od 6.000 EUR) izdata za robu preferencijalnog porekla iz Crne Gore, koja je proizvedena kumulacijom robe-sirovina preferencijalnog porekla iz Albanije, u rubriku 44 bi se unelo
(U03) (650/2007 SK AL)

Npr. izjava ovlašćenog izvoznika na fakturi broj 3371/08 (gde je vrednost fakture veća od 6.000 EUR) izdata za robu preferencijalnog porekla iz Moldavije, koja je proizvedena bez primene kumulacije sa ostalim članicama Sporazuma CEFTA, u rubriku 44 bi se unelo

(U04) (3371/08 BK)

13. KONTROLE U POSTUPKU CARINJENJA

13.1 Svrstavanje robe

Prilikom carinjenja proizvoda obuhvaćenih Sporazumom, prilikom uvoznog i izvoznog carinjenja potrebno je posebnu pažnju posvetiti ispravnom svrstavanju robe po Carinskoj tarifi, kako bi se:

a) prilikom uvoznog carinjenja na ispravan način primenili preferencijali predviđeni Sporazumom;

b) prilikom izvoznog carinjenja osigurali tačni podaci koji omogućavaju ispravnu primenu svih odredbi Sporazuma, posebno sa aspekta praćenja statističkih podataka potrebnih za njegovo sprovođenje.

13.2 Poreklo robe

13.2.1 Uvozno carinjenje

Ukoliko postoji sumnja u ispravnost prezentiranih podataka, nadležna carinarnica dostaviće Upravi carina Srbije - Odeljenju za poreklo robe sporni dokaz o poreklu robe na naknadnu proveru. Pri tome, nužno je da se dostave sledeći dokumenti:

a) certifikat EUR.1 (ukoliko se dostavlja kopija certifikata EUR.1, obavezno kopirati i poledinu obrasca), izjava ovlašćenog izvoznika ili izjava na fakturi (zavisno od slučaja);

b) fotokopija uvozne carinske deklaracije;

v) fotokopija fakture;

g) fotokopije drugih dokumenata, ukoliko su značajni za postojanje sumnje u ispravnost prijavljenog porekla robe;

d) ostale indikacije značajne za konkretan slučaj.

Nezavisno od odredbi prethodnog stava, carinske ispostave izvršiće metodom slučajnog uzorka selekciju određenog broja (cca 5%) dokaza o poreklu (certifikat EUR.1, izjava ovlašćenog izvoznika ili izjava na fakturi), koje će preko svoje carinarnice dostaviti Upravi carina Srbije - Odeljenju za poreklo robe na naknadnu proveru. Prilikom selekcije prednost treba dati pošiljkama većih vrednosti (bez obzira da li se radi o pojedinačnim pošiljkama ili se radi o pošiljkama koje se u kontinuitetu isporučuju u većim količinama od strane određenih isporučilaca).

13.2.2 Izvozno carinjenje

Prilikom izvoznog carinjenja proizvoda obuhvaćenih Sporazumom, carinske ispostave dužne su da se striktno pridržavaju odredbi ovog akta, kao i ranije datih objašnjenja Uprave carina koji se odnose na izdavanje preferencijalnih uverenja o poreklu robe.

13.3 Pregled robe

Nezavisno od toga da li je metodom analize rizika, odnosno primenom selektivnosti iniciran ili nije iniciran pregled robe, **sve pošiljke na koje se primenjuje Sporazum podležu fizičkom pregledu u postupku carinjenja (bez obzira da li se radi o uvozu ili izvozu).**

Za sprovođenje odredbe u prethodnom stavu odgovorni su upravnici carinarnica, odnosno šefovi carinskih ispostava.

14. NAKNADNE KONTROLE

Obzirom da u procesu stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji, za carinsku službu jedan od prioriteta predstavlja puna i efikasna kontrola porekla robe i preferencijala, u svim slučajevima u kojima se carinarnicama dostave zahtevi za naknadnu proveru dokaza o poreklu, upravnici carinarnica **dužni su da ovim proverama daju apsolutni prioritet.** To znači da članovima Timova za poreklo u carinarnicama, u slučajevima kada postoje zahtevi za naknadnu proveru, treba omogućiti brzo i efikasno sprovođenje takvih kontrola, a istovremeno zahtevati da te kontrole budu kvalitetno urađene (kako one ne bi morale da budu vršene ponovo, a to se događalo u ranijem periodu).

Posebno se skreće pažnja carinarnicama da se u slučajevima kada se u predviđenom roku stranoj carinskoj administraciji ne dostavi odgovor, smatra da je taj odgovor negativan.

15. PRAĆENJE PRIMENE SPORAZUMA

U cilju pravilne i jednoobrazne primene propisa, upravnici carinarnica dužni su da osiguraju da svi nadležni carinski službenici budu upoznati sa pravnom regulativom kojom je regulisana materija u vezi trgovine u okviru Sporazuma (CEFTA 2006), kao i da im ona bude na raspolaganju na carinskim ispostavama.

Carinarnice, odnosno carinske ispostave dužne su da pažljivo i savesno prate sprovođenje Sporazuma, u delokrugu svog rada.

Upravnici carinarnica dužni su da po isteku svakog kvartala, u roku od 15 dana, dostave Upravi carina Srbije - Odeljenju za poreklo robe pismeni izveštaj o sprovođenju Sporazuma. U izveštaju je potrebno posebnu pažnju posvetiti uočenim problemima i propustima, kao i navesti odgovarajuće predloge u cilju poboljšanja.

Radi evidencije i ažuriranja baze podataka, potrebno je Odeljenju za poreklo robe dostaviti precizne podatke o ukupno naknadno naplaćenju carini u okviru carinarnice za proteklu godinu, po osnovu kontrole porekla robe i osporenih preferencijala posle naknadne kontrole kod stranih carinskih administracija.

Nezavisno od odredbi prethodnog stava, carinarnice su dužne da o svakom većem problemu koji se pojavljuje u praktičnoj primeni Sporazuma hitno obaveste Upravu carina Srbije - Odeljenje za poreklo robe.

16. KOMUNIKACIJA

Obzirom na uočene propuste u komunikaciji između carinskih ispostava, carinarnica i Uprave carina, koji mogu da dovedu do ozbiljnih propusta i problema,

posebno se skreće pažnja carinskim ispostavama da, ukoliko postoje problemi i dileme u konkretnim slučajevima, moraju da poštuju hijerarhijski princip odlučivanja.

Posebno treba izbegavati direktno upućivanje stranaka u Upravu carina, obzirom da to u suštini znači izbegavanje direktne komunikacije između nadležnih organizacionih jedinica carinske službe.

Zbog toga je nužno da u slučajevima u kojima postoji konkretan problem u postupku carinjenja on prvenstveno bude razrešen u okviru carinarnice (upravnik, Odsek revizije, Tim za poreklo), a ukoliko je to potrebno moguće je kontaktirati Upravu carina Srbije - Odeljenje za poreklo robe.

17. OBRASCI UVERENJA O POREKLU

Obzirom da sve certifikate koje overavaju carinski organi, a odnose se na primenu Sporazuma, za izdavača JP Službeni list SRJ iz Beograda štampa Zavod za izradu novčanica i kovanog novca iz Beograda, carinske ispostave će izvoznike, zainteresovane za nabavku setova obrazaca predmetnih uverenja, upućivati na JP Službeni list SRJ (tel. 011/30-60-317).

Prilog:

- Šema "CEFTA 2006 - Utvrđivanje preferencijalnog porekla robe"

Ko.

- Biro direktora,
- Sektor za carinsko poslovanje,
- Sektor za informacione tehnologije,
- Sektor za ljudske resurse i opšte poslove,
- Sektor za finansijske, investicione i pravne poslove,
- Sektor za kontrolu primene carinskih propisa,
- Sektor za evropske integracije i međunarodnu carinsku saradnju,
- Odeljenje revizije,
- Odeljenje za unutrašnju kontrolu,
- Grupa za analizu rizika.

POMOĆNIK DIREKTORA

Tihomir Bogićević

NAPOMENE UZ ŠEMU

1. Šema se primenjuje za potrebe utvrđivanja preferencijalnog porekla robe koja se iz Republike Srbije (bez Kosova i Metohije), počev od 24.10.2007. godine, izvozi u sledeće Strane ugovornice CEFTA 2006: Albanija, Crna Gora, Hrvatska, Makedonija, Moldavija i UNMIK/Kosovo i Metohija.
2. Bilo koje pozivanje u šemi na Protokol predstavlja upućivanje na Prilog IV - Protokol o definiciji pojma "proizvodi sa poreklom" i metodama administrativne saradnje uz Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi (CEFTA 2006).
3. Na svim mestima u šemi izraz "zemlje i teritorije partneri" označava zemlje i teritorije navedene u tač. 1.
4. U postupku utvrđivanja porekla robe, na svim mestima u šemi gde je odgovor na neko od pitanja "Da", podrazumeva se da je izvoznik pružio dokaze koji takvu tvrdnju nesporno potvrđuju. U svim slučajevima u kojima ne postoje odgovarajući dokazi, smatraće se da je odgovor negativan.
5. Ukoliko se radi o robi u tranzitu preko teritorije Republike Srbije, istovar, ponovni utovar ili bilo koji postupak namenjen očuvanju robe u dobrom stanju, ne smatraju se postupkom obrade na proizvodu.
6. Kada je u šemi potrebno utvrditi "da li su korišćeni materijali poreklom iz zemalja ili teritorija partnera, koji su uticali na ispunjavanje uslova iz Liste obrade ili prerade", to ne isključuje istovremeno i upotrebu materijala bez porekla koji su učestvovali u izradi finalnog proizvoda - kvalifikacijske jedinice.
7. U svim slučajevima u kojima se utvrdi da je prilikom uvoza u Republiku Srbiju roba pogrešno svrstana, a poreklo zemlje ili teritorije partnera utvrđeno je prema uslovima koji su propisani u Listi obrade ili prerade, smatraće se da se radi o robi bez porekla, osim u slučajevima gde pogrešno svrstavanje nije uticalo na uslove za sticanje porekla.
8. Šema se odnosi isključivo na postupak utvrđivanja porekla robe. Ona ne određuje ostale uslove koji moraju da budu ispunjeni kako bi se Sporazum primenio, kao što je npr. pravilo direktnog transporta (član 13. Protokola), zabrana povraćaja ili oslobođenja od carine (član 15. Protokola) itd.

Šema CEFTA 2006 - Utvrđivanje preferencijalnog porekla robe ne predstavlja zamenu za zakonski tekst i nema nikakvu pravnu snagu. Ona je namenjena isključivo za informativne svrhe i bazirana je na tekstu u Prilogu 4 - Protokol o definiciji pojma "proizvodi sa poreklom" i metodama administrativne saradnje uz Sporazum o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi.

MOVEMENT CERTIFICATE

1. Exporter (Name, full address, country)	EUR. 1 No C 0000000	
	See notes overleaf before completing this form.	
3. Consignee (Name, full address, country) (Optional)	2. Certificate used in preferential trade between and (Insert appropriate countries, group of countries or territories)	
	4. Country, group of countries or territory in which the products are considered as originating	5. Country, group of countries or territory of destination
6. Transport details (Optional)	7. Remarks ☐ Cumulation applied with..... (Name of country/(s) or territory/(s)) ☐ No cumulation applied (Insert X in the appropriate box)	
8. Item number; Mark and number; Number and kind of packages⁽¹⁾; Description of goods	9. Gross mass (kg) or other measure (litres, m³, etc.)	10. Invoices (Optional)
	SPECIMEN	
11. CUSTOMS ENDORSEMENT Declaration certified Export document ⁽²⁾ Form No Customs office: Issuing country or territory: Place and date (Signature)	12. DECLARATION BY THE EXPORTER I, the undersigned, declare that the goods described above meet the conditions required for the issue of this certificate. Place and date (Signature)	

⁽¹⁾ If goods are not packed, indicate number of articles or state "in bulk" as appropriate.

⁽²⁾ Complete only where the regulations of the exporting country require.